

службової підготовки, закріплених у Положенні про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України, затвердженому наказом МВС від 26.01.2016 № 50, таким видом, як професійна психологічна підготовка поліцейських. Вона має на меті розвиток загальних і спеціальних професійних психологічних здібностей, знань, умінь и навичок поліцейських, а також (це головне!) формування системної якості поліцейського - психологічної готовності особистості до професійно-службової діяльності в екстремальних умовах.

Зауважимо, що підвищення опорності організму поліцейського до несприятливих дій за допомогою фізичних вправ в комплексі з психологічними тренуваннями може бути забезпечене лише в результаті систематичних занять впродовж тривалого часу, що потребує залучення відповідного правового забезпечення. Але на сьогодні в Україні відсутня нормативно-правова база проведення психологічної підготовки поліцейських, тому актуальним завданням є розробка низки нормативно-правових актів, що відповідним чином врегулювали би питання, пов'язаних з організацією та проведенням психологічної підготовки поліцейських. Також доцільно розробити комплексну програму організації та проведення психологічної підготовки поліцейських Національної поліції України, яка затверджувалася і проваджувалася відповідним наказом МВС України – важливим нормативним документом, спрямованим на покращання професійно-психологічної підготовки працівників поліції.

Список бібліографічних посилань

1. Марищук В. Л., Евдокимов В. И. Поведение и саморегуляция человека в условиях стресса. СПб. : Сентябрь. 2001. 234 с.
2. Остафійчук Т. В. Психолого-педагогічна підготовка працівників міліції до дій в екстремальних ситуаціях // Актуальні проблеми сучасної психології та педагогіки в діяльності вищих навчальних закладів МВС України : матеріали наук.-практ. конф. (Харків, 16 квіт. 2015 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2015. С. 46–48.
3. Ярещенко О. А., Горпинич Г. Ф. Особливості психологічної підготовки працівників особистої охорони до дій в умовах виникнення екстремальних ситуацій з охоронюваною особою // Актуальні проблеми сучасної психології та педагогіки вищих навчальних закладів МВС України : матеріали наук.-практ. конф. (Харків, 14 берез. 2014 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2014. С. 213–215.
4. Остапович В. П., Кирієнко Л. А., Котляр Ю. В., Барко В. В. Особливості надання психологічної допомоги учасникам АТО : посібник / за ред. В. О. Криволапчука. Київ : ДНДІ МВС України, 2017. 163 с.

Надійшла до редколегії 15.04.2019

УДК 343.851+005.336.5

Д. О. ХОВАНОВА,

курсант факультету економіко-правової безпеки

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Ю. М. Волков, *викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки*

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІЦІЇ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ

Здійснено аналіз зарубіжного законодавства у сфері превентивної діяльності поліції та визначено можливості його застосування в Україні.

Ключові слова: *превентивна діяльність, досвід зарубіжних країн, Community Policing, профілактична діяльність.*

Світова спільнота тісно пов'язана з тенденцією до змін у різних напрямках діяльності поліції. Україна використовує досвід зарубіжних країн для вдосконалення та модифікації вже існуючої системи правоохоронних органів. Аналіз використаного досвіду і застосування його на практиці допомагають визначити перспективи розвитку підрозділів превентивної діяльності.

Питання превентивної діяльності поліції вивчали А. П. Герасимова, Н. П. Матюхіної, В. П. Петкова, М. В. Білокося, Є. Ю. Соболев, С. С. Коломойцев та інших учени, котрі розробляли теоретичні та методичні основи управління в Національній поліції України. Метою даної роботи є вивчення превентивної діяльності поліції зарубіжних країн та шляхів його використання в Україні.

Якщо звернутися до значення слова «превенція» (від лат. prevention), то воно означає «попереджаю» – попередження, запобігання кримінальним правопорушенням. У праві превентивними заходами називають профілактичні та інші заходи, спрямовані на запобігання кримінальним та іншим правопорушенням [2, с. 190].

Превентивна діяльність здійснюється поліцейськими в процесі профілактики та запобігання вчиненню правопорушень, в ході реалізації профілактичного контролю стосовно додержанням вимог законів та інших нормативно-правових актів щодо дітей, забезпечення безпеки дорожнього руху, охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства й держави, протидії злочинності, організації роботи дозвільної системи, запобігання та припинення насильства в сім'ї тощо. Перелік превентивних заходів поліцією на цьому не обмежується, він є доволі невичерпним та необмеженим [3, с. 106].

Види превентивної поліцейської діяльності поділяються на загальну та індивідуальну. Загальна превентивна діяльність передбачаю собою профілактичні заходи, що здійснюються на всій території України або в її окремому регіоні, на підприємстві, в установі, організації незалежно від форм власності, серед групи населення. Тобто, завданням його виду превентивної діяльності є проведення лекцій, які спрямовані на вирішення гострих питань (наркоманія серед неповнолітніх, пияцтво, домашнє насильство) з громадянами, адміністрацією навчальних закладів, представниками трудових колективів; проведення практичних занять, тренінгів, які допоможуть сформувати відносини між працівниками превентивної поліції і громадянами на засадах співпраці і взаємодопомоги.

До індивідуальної профілактики належать профілактичні заходи, що здійснюються стосовно конкретної особи. До них належать: ознайомлювальні, попереджувальні, виховні бесіди за місцем проживання чи роботи; бесіди з родичами, сусідами особи, схильної до вчинення адміністративного чи кримінального правопорушення; у межах компетенції – допомога у працевлаштуванні, дозвіллі, встановленні соціально корисних контактів; відвідування за місцем проживання, з'ясування умов проживання, негативних чинників, що спонукають особу до протиправної поведінки; сприяння у вирішенні соціальних проблем, ініціювання перед органами місцевого самоврядування, відповідними службами питання надання необхідної соціальної, медичної, психологічної допомоги [4, с. 71].

Зарубіжними країнами сьогодні накопичено значний досвід щодо діяльності превентивної поліції. Організація діяльності по забезпеченню правопорядку, громадської безпеки, боротьби зі злочинністю у всіх її проявах у кожній країні має свою специфіку й особливості. На загальному фоні можна дійти висновку, що пріоритетне завдання превентивної діяльності зарубіжних країн є не досягнення високих показників у розкритті адміністративних чи кримінальних злочинів, а взагалі недопущення такого напрямку правопорушень.

Західні країни активно використовують різні підходи превентивної діяльності як метод ефективної підтримки безпеки серед громадян. Відомо що, цей підхід працює у Польщі, Бельгії, Болгарії, Великій Британії, Данії, Чехії, Латвії, Німеччині, Литві.

Створення проекту Community Policing, допомогло змінити деякі застарілі напрями превентивної діяльності поліції. Рушійною силою роботи Community Policing є тотальна співпраця з населенням України. Наприклад поліція у своїй роботі повинна орієнтується на

запити та потреби громад, шукаючи локальні рішення для локальних проблем. Причому, громадяни беруть активну участь у створенні безпечного середовища: інформують поліцію про злочини, наглядають за власними будинками, допомагають у превентивній роботі, представники місцевої влади, у свою чергу, створюють безпечну інфраструктуру, формують програми безпеки, так званий фундамент для подальшого удосконалення і модифікації вже набутого досвіду.

Громадяни матимуть можливість брати участь у роботі поліції та впливати на місцеву політику у сфері безпеки. Превентивна поліція та місцева влада не тільки завойовує довіру населення, а також матиме змогу використовувати додаткові ресурси – людей та інформацію, підтримку громади.

Превентивна діяльність у контексті зарубіжного досвіду набула широкого кола обговорення, коли почали використовувати один з перших проектів Community Policing – «Шкільний офіцер поліції». «Шкільних офіцерів» відбирають на основі внутрішнього конкурсу і співбесіди та закріплюють за певними районами міста, де вони і проводять презентації для дітей за запитом шкіл», – сказано на офіційному сайті Департаменту патрульної поліції [5, с. 8–9].

Цей проект став справжнім відкриттям у превентивній діяльності, адже в майбутньому діти, які мають змогу поспілкуватися з поліцією, по іншому будуть сприймати офіцерів. Такий підхід не лише налагодить відносини між молодим поколінням і працівниками поліції, а й допоможе закрити прогалини у вивченні певних шкільних дисциплін. Така складова, як форма поліцейського, створює неймовірне враження на учнів. Вони повністю сконцентровані на ознайомленні з презентацією і уважно сприймають кожне слово від співробітника поліції.

Зарубіжний досвід у сфері превентивної діяльності має досить спірну форму, адже напрями діяльності які переймає наша країна, не завжди співпадають з менталітетом українців. Реформування повинно змінювати основи сприйняття людини, її якостей і цінностей. Для того щоб реформування зазнало успіху потрібно не лише співпрацювати з громадянами, а прислухатися до них. У країнах Європи, саме «прислухання» допомагає працівникам поліції попередити злочини пов'язанні, наприклад, з насильством у сім'ї. Громадяни вважають своїм обов'язком контролювати відновлення порушених прав і інтересів інших осіб, а також співпрацювати з владою. Саме на таких принципах і засадах повинні базуватися відносини між поліцейським і громадянином.

Система зарубіжних проектів, які використовуються у діяльності превентивної діяльності Національної поліції України поверхнево забезпечує цілковиту безпеку громадян. Для вирішення цієї проблеми, потрібно застосовувати комплексний підхід з використанням зарубіжного досвіду, який повинен бути модифікований під реалії українського менталітету та практичної складової превентивної діяльності нашої країни. Потрібен використовувати населення для співпраці і здійснити жорстокий виклик злочинам. Тільки усвідомлений запит місцевого населення і готовність брати участь у заходах, допоможуть запобігати злочинам та сформулюють почуття безпеки.

Список бібліографічних посилань

1. Соболь Є. Ю., Коломойцев С. С. Досвід організації та діяльності поліції провідних країн Європи. *Форум права*. 2010. № 2. С. 461–466. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2010_2_75.pdf (дата звернення: 20.03.2019).
2. Превенція / Вікісловник. URL: <https://uk.wiktionary.org/wiki/превенція> (дата звернення: 20.03.2019).
3. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки ; О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князев та ін. ; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 106 с.
4. Джафарова О. В. Коментар статті 29 // Закон України «Про Національну поліцію» : наук.-практ. комент. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ ; за заг. ред.

В. В. Сокурєнка ; О. І. Безпалова, К. Ю. Мельник, О. О. Юхно та ін. ; передм. В. В. Сокурєнка. Харків, 2016. 408 с.

5. Багній А. Київ Мрії // Українська правда : сайт. URL: <https://life.pravda.com.ua/authors/5956686a1344c/> (дата звернення: 20.03.2019).

Надійшла до редколегії 24.03.2019

УДК 351.741:796.05

Д. О. ХОВАНОВА,

курсант факультету економіко-правової безпеки

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Д. В. Петрушин, кандидат з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ТРАВМУВАННЯ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ ОBOB'ЯЗКІВ, ПОВ'ЯЗАНЕ З НЕДОСТАТНЬОЮ ФІЗИЧНОЮ ПІДГОТОВЛЕНІСТЮ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ

Роботу присвячено актуальному питанню травмування при виконанні службових обов'язків пов'язане з недостатньою фізичною підготовленістю працівників поліції.

Ключові слова: травмування, спеціальна фізична підготовка, рівень фізичної підготовленості.

Сучасна криміногенна ситуація в Україні, викликана багатьма соціально-економічними чинниками. Вони призводять до того, що випадки виникнення екстремальних ситуацій, коли життю або здоров'ю працівника поліції загрожує реальна небезпека, стають все частішими. Від 7 % до 12 % працівників під час виконання службових обов'язків зазнають тяжких фізичних та психічних травм. Втрати особового складу працівників поліції (загибель, поранення, травмування, професійні захворювання) при охороні громадського порядку, забезпеченні громадської безпеки, попередженні й припиненні злочинів та інших правопорушень можуть виникати не лише як наслідок дій злочинців, а й в разі необачності, неузгодженості та невдало спланованих дій. Такі та інші небезпечні чинники також можуть бути викликані недотриманням заходів особистої безпеки, незнанням специфіки виниклої ситуації та протидії їй за рахунок слабкої фізичної підготовленості працівників поліції. Тому вивчення причин травматизму в правоохоронній діяльності та шляхи його профілактики є надзвичайно актуальним питанням.

Травма – це ушкодження з порушенням або без порушення цілісності тканин або органів тіла в результаті якого-небудь зовнішнього

впливу (механічного, фізичного, хімічного тощо). Травма може виникнути як наслідок однократного сильного або незначного щодо сили, але часто повторюваного впливу.

У перекладі з грецького «равма» означає ушкодження. Травматичні ушкодження, які пов'язані з певним видом професії, з яким-небудь середовищем, сферою діяльності, прийнято називати травматизмом.

Вивченням травматизму займається травматологія – наука про ушкодження людського тіла. Вона вивчає причини ушкоджень, загальні і місцеві зміни, що настають у результаті впливу пошкоджувальних факторів, розробляє методи лікування та профілактики травм [1].

Аналіз підсумків роботи Національної поліції за 2015–2019 роки, дає змогу визначити ряд причин, які пов'язані з травматизмом співробітників, серед яких:

1) відсутність або неякісне проведення навчання та інструктажів з питань особистої безпеки;